

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

ZAPISNIK

Številka: 3310-9/2015/175

Datum: 15. 3. 2017

Naslov sestanka	Zapisnik 8. seje Odbora za spremljanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije
Datum sestanka	3. 3. 2017
Kraj sestanka	Austria Trend Hotel Ljubljana
Zapisnik pripravil	Sekretariat Odbora za spremljanje programa razvoja podeželja

Prisotni člani: Tanja Strniša (MKGP), Tadeja Kvas Majer (MKGP), Igor Ahačevčič (MKGP), Milan Bizjan (ZTKS), Darja But (Javni sklad RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja), Tomaž Ganc (AKTRP), Jožica Gričnik (ZKS), Alenka Ivačič (AKTRP), Anita Jakuš (ZZS), Tomaž Jančar (DOPPS), Luka Juvančič (DRSP), Martina Kačičnik Jančar (ZRSVN), Nataša Kobe Logonder (SVRK), Nina Barbara Križnik (GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij), Gorazd Marinček (Plan B), Marija Markeš (MOP), Irena Marš (MK), Špela Perme (MF), Marjana Peterman (ZSP), Branko Ravnik (KGZS), Redek Jernej (SKS), Maja Rigač (OZS), Alojz Sok (ZOS), Veronika Valentar (ZLGS), Irena Žaucer (SURS)

SKUPAJ: 25 članov

Opravičeno odsotni člani:

Peter Dolinar (MZI), Nataša Klemenčič Štrukelj (ČZS), Patricia Čular (SOS),

SKUPAJ: 3 člani

Neopravičeno odsotni člani: Mateja Kovač (UMAR), Tatjana Pezdir (MIZŠ), Rok Damijan (ZSPM), Nena Dokuzov (MGRT), Jože Kobe (ZMOS), Jana Lovšin (MDDSZ)

SKUPAJ: 6 članov

Ostali prisotni: Michael Pielke (EK), Zvonka Jelenc (EK), Damjana Pečnik (MK), Janja Povšič (MKGP), Tina Šušmelj (MKGP), Urška Ambrožič (MKGP), Anita Žalik Košutnik (MKGP), Tamara Karlo (MKGP), Zvonko Hardi (MKGP), Gorazd Gruntar (MKGP), Uroš Zgonec (MKGP), Tanja Pinterič (MKGP), Nenad Kobal (MKGP), Katarina Žagar (MKGP), Aja Ropret Knez (Deloitte), Gregor Skender (Deloitte), Polona Čufer Klep (Deloitte), Helena Mučič (UNP), Maja Žbogar (MKGP), Andreja Skarlovnik (tolmačka), Veronik Pušnik (tolmačka), Tanja Svetek Tomšič (MKGP), Robert Pirkovič (MKGP), Alina Cunk Perkljč (MKGP), Tanja Gorišek (MKGP), Brina Bitenc Korinšek (MKGP), Urška Keše (MKGP), Rok Roblek (MKGP), Hermina Oberstar (MKGP), Benedikt Jeranko (AKTRP)

1. Pozdravni nagovor in potrditev dnevnega reda:

Predsednica Odbora za spremljanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije (v nadaljevanju: OS), mag. Tanja Strniša, je uvodoma pozdravila vse prisotne in jih opozorila na snemanje seje. Potem je preverila sklepčnost OS in predstavila predlagani dnevni red 8. seje OS ter način glasovanja. Nato je pozvala člane, da podajo predloge za dopolnitev dnevnega reda.

Tomaž Jančar (DOPPS) je predlagal, da se na dnevni red vključi točka v zvezi z metodologijo, na osnovi katere je bil izračunan obseg območij z visoko naravno vrednostjo (v nadaljevanju: HNV), ker o tem člani na prejšnji seji zaradi nesklepčnosti niso glasovali. Dogovorjeno je bilo, da se ta vsebina obravnava pod točko 3. informacije o vrednotenju.

Člani OS niso podali dodatnih predlogov za dopolnitev dnevnega reda in so se strinjali s predlaganim dnevnim redom ter soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 1: OS sprejme predlagani dnevni red.

2. Potrditev predloga zapisnika 7. seje Odbora za spremljanje in poročilo o uresničevanju sklepov 7. seje

Mag. Tanja Strniša je v zvezi z uresničevanjem sklepov 7. seje povedala, da so bili vsi sklepi uresničeni in povzela realizacijo sklepov. Vse prisotne je pozvala, da naj podajo morebitne pripombe na zapisnik. Ker pripomb na zapisnik 7. seje OS ni bilo, so člani OS soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 2: OS potrdi zapisnik 7. seje.

3. Sprejem mnenja v zvezi z merili za izbor operacij v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020

Predlog Meril za izbor operacij financiranih v okviru PRP 2014–2020 (v nadaljevanju: merila) je bil pripravljen na podlagi uveljavitve 2. spremembe PRP 2014-2020 in predlogov socialnih partnerjev ter ministrstev. Gradivo so člani prejeli skupaj s sklicem seje. Spremembe meril je predstavila Tanja Gorišek, vodja Oddelka za izboljšanje konkurenčnosti kmetijstva, živilstva in gozdarstva.

Michael Pielke (EK) je v uvodu povedal, da se sedaj na ravni EU že razpravlja o prihodnjem razvoju kmetijske politike in povedal, da se do konca maja sprejema tudi mnenja širše javnosti. Povabil je vse navzoče, da pri sodelujejo v anketi in podajo svoje predloge, komentarje in izkušnje, ki se bodo pregledali in predstavili na konferenci v juliju 2017. V zvezi z merili pa je povedal, da so merila pomembna za doseganje zastavljenih ciljev ter da le-ta ne smejo biti preveč zapletena, prav tako pa ne smejo biti breme za administracijo in za upravičence.

Zvonka Jelenc (EK) je povedala, da je dopoldne na MKGP potekal sestanek med Organom upravljanja in EK glede meril. Na njem je bilo ugotovljeno, da dokument obsega vse kriterije za operacije razen za podukrep M06.3. V zvezi s tem je izpostavila, da uredba predvideva sprejem meril v roku 4 mesecev od sprejetja podukrepa, tako da bo na naslednji seji OS potrebno predstaviti konkretna merila. Kot drugo je bilo na sestanku v zvezi z novimi kriteriji s strani EK priporočeno, da morajo biti kriteriji v skladu z načrtom kazalnikom v PRP 2014-2020 (poglavje 11) in čim bolj preprosti, tako za administracijo kot tudi za upravičence. Projekt, ki ga upravičenec pripravi, mora biti verodostojen in zagotavljati čim bolj oprijemljive rezultate, kar se mora tudi ustrezno kontrolirati. Predloga EK sta bila, da se poenostavi vsebino kriterijev za upravičence in da so vse obveze in zahteve, ki izhajajo iz meril za upravičence, zavezujoč del odločbe. Kot zadnje pa je ga. Jelenc povedala, da nekateri kriteriji niso primerni za ukrepe ali politiko razvoja podeželja. Tak je na primer kriterij obveznega socialnega in zdravstvenega zavarovanja za kmete pri ukrepu M16 – Sodelovanje, saj EK ocenjuje, da ta kriterij ni vsebinsko povezan s tem ukrepom in zato priporoča, da se ta kriterij umakne. Prav tako naj se umakne

kriterij pri ukrepu M09, ki je vezan na dajanje spodbud tistim upravičencem, ki so sodelovali v prejšnjem PRP, saj po mnenju EK ta referenca ni več verodostojna in kredibilna.

V okviru razprave je g. Alojz Sok (ZOS) v zvezi s podukrepom M04.3 - Izvedba agromelioracij na komasacijskih območjih želel pojasniti v zvezi z analizo pri prispevku k podnebnim spremembam – dodaja se zmanjšanje spravnih razdalj in sicer, da se v izračun vključijo tisti lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo naslov stalnega prebivališča znotraj agromelioracijskega območja oziroma so od najbližjega roba agromelioracijskega območja oddaljeni manj kot 10 km. MKGP je v zvezi s tem pojasnil, da pri vseh zemljiških operacijah vlagatelj v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih predhodno dobi odločbo o uvedbi komasacije, v kateri je tudi idejna zasnova razdelitve zemljišč. Spravilna razdalja pa pomeni, da se bo štela bodoča razdalja od najbližjega roba zemljišča do kmeta.

Anita Jakuš (ZZS) je na merila podala nekaj pripomb, in sicer v zvezi:

- s podukrepom M04.1: da mora interna stopnja donosnosti (v nadaljevanju: ISD) izhajati iz dejansko doseženih kazalcev primerljivih organizacij na splošno in zadrug oz. primerljivih projektov v Sloveniji. Predlog je, da se to upošteva v prihodnje pri pripravi naslednje spremembe meril;
- z izobrazbo upravičenca, ki velja za fizične osebe razen s.p. posameznike, je bilo povedano, da se naj razmisli o tem, saj po njihovem mnenju kriterija izobrazbe ni smiselno omejevati samo na odgovorno osebo;
- s podukrepom M09.1: ni potrebno, da so upravičenci samo »na novo« ustanovljene organizacije, niti da bi bile organizacije proizvajalcev zgolj pravne osebe, saj se lahko kot organizacija proizvajalcev prizna tudi del pravne osebe, na primer zadruga enota v zadrugi. V imenu dela pravne osebe nastopa pravna oseba, ki jo zastopa njen zakoniti zastopnik. V zvezi z družbeno-socialnim vidikom, ki se nanaša na socialna podjetja, zadruga in invalidska podjetja, pa je bilo predlagano, da se zadruga prizna kot socialno podjetje, saj so tudi druge v EU zadruga tretirane kot socialna podjetja.
- s podukrepom M16.9: predlaga se, da se med upravičence omenjenega ukrepa doda tudi zadruga.

MKGP je na pripombe ZZS v zvezi z ISD odgovorilo, da je bila ta, na predlog ZZS, že zmanjšana za zadruga, in sicer iz 12 % na 7,5 %, lahko pa se zadeva še dodatno prouči skupaj z ZZS. Poudarilo je, da se tu ocenjuje projekt in ne vlagatelja. Predlagano je bilo, da se pred izvedbo analize počaka na zaključke drugih javnih razpisov in da se šele nato analizira podatke (zadostno število podatkov) ter da se na podlagi teh potem prilagodi ISD, v kolikor bo potrebno. Glede družbeno-socialnih vidikov pri podukrepu M09.1 pa je bilo povedano, da je bila tu upoštevana veljavna zakonodaja in da zadruga niso izključene, niso pa izenačene z družbeno-socialnimi podjetji. Glede socialne diverzifikacije pa je bilo pojasnjeno, da zadruga niso izključene, če se registrirajo kot socialno podjetje, saj je kot vodilni partner mišljena pravna oseba, ki opravlja dejavnost, vezano na vzgojo, izobraževanje, itd.

V zvezi s pripombami EK pa je bilo s strani MKGP pojasnjeno, da je bilo pri ukrepu M09 mišljeno, da se črta kriterij vključenost v stari KOP. Glede skladnosti s cilji podukrepa M16.9 pa je bilo povedano, da je glede registracije dopolnilne dejavnosti mišljeno, da se kmetiji omogoči, da diverzificira svoje dohodke, med katerimi so tudi drugi dohodki iz nekmetijskih dejavnosti, kar omogoča razvoj te kmetije.

Tomaž Jančar (DOPPS) je v zvezi s podukrepom M16.4 pri izpolnjevanju ciljev in prednostnih nalog PRP 2014–2020 predlagal, da se v besedilo vključi »pod pogojem, da so v skladu z naravovarstvenimi cilji zavarovanih območij«.

MKGP je v zvezi s tem predlogom izrazilo problem preverjanja tega pogoja, zato se do tega ni opredelilo.

Damjana Pečnik (MK) je zahtevala, da se vključijo tudi merila, ki pomenijo ohranjanje kulturne dediščine.

Michael Pielke (EK) je v zvezi s predlogom vključitve meril kulturne dediščine povedal, da je pri merilih pomembno, da so v skladu s cilji PRP in ukrepov ter da se v merila ne sme vključiti merila, ki se ne nanašajo na izpolnjevanje ciljev.

MKGP je v zvezi z vključitvijo meril, ki pomenijo ohranjanje kulturne dediščine, pojasnilo, da je že sedaj pri obeh investicijskih ukrepih to vključeno, na primer pri stroških, ki jih imajo prijavitelji pri obnovi teh objektov, in pri Triglavskem narodnem parku, ko imajo vlagatelji, ki imajo sedež ali kmetijska zemljišča v parku, v kolikor gre za obnovo objektov kulturne dediščine, 10 % več točk. Skupaj z MK je bilo na koncu dogovorjeno, da se v merila vključi kulturno dediščino, saj je v PRP 2014-2020 vključena določila, ki se nanaša na kulturno dediščino.

Nina Križnik (GZS) je podala pripombo, da je treba v merila pri podukrepu M03.1 pri točkovanju vlog vključiti tudi kmetijska podjetja. Želeli so tudi pojasnilo, kako so tukaj mišljena posamezna kmetijska podjetja. Pri podukrepu M09.1 pa so podali pripombo, da so številke glede števila članov previsoke pri prašičih, hmelju in oljkah.

Branko Ravnik (KGZS) je izpostavil, da je po njihovem mnenju problematično, da se spreminjajo merila med izvajanjem programa. Vidijo pa problem glede koeficienta razvitost občin, saj po njihovem mnenju to ni primeren kriterij.

Špela Perme (MF) je prav tako poudarila, da je lahko sprememba meril v času izvajanja programa problematična, saj se tako različno obravnava upravičence. V zvezi s podukrepom M04.1 v delu, ki se nanaša na izračun ISD pri različnih vrstah naložb, pa jo je zanimalo, kaj se zgodi v primeru, če pri kolektivnih naložbah vsi člani ne izvajajo enake vrste knjigovodstva. Predlagala je, da se besedilo v tem delu dopolni s pojasnilom.

MKGP je v zvezi s pripombo MF povedalo, da je težava najti skupni imenovalac med vsemi, ki izvajajo posamezno kolektivno naložbo. V primeru, da nimajo iste vrste knjigovodstva in da to ne bo pravna oseba, ki izvaja kolektivno naložbo za svoje člane, se naložba izvede na podlagi pokritja. V zvezi s pripombami GZS glede previsokih števil pri nekaterih sektorjih pa je bilo pojasnjeno, da so bile v zvezi s tem pripravljene analize in da je treba upoštevati vse kriterije skupaj. Merila so nastavljena tako, da bodo rangirala upravičence. V zvezi s tem je bilo dogovorjeno, da OU ponovno prouči ta merila in da se glede tega posvetuje tudi s predstavniki socialnih partnerjev. V zvezi s pripombo glede pravnih oseb pri podukrepu M03.1 pa je bilo pojasnjeno, da so pravne osebe tudi vključene.

Anita Jakuš (ZZS) je v zvezi s previsokim številom pri nekaterih sektorjih pri organizacijah proizvajalcev predlagala, da naj se vključijo številke, ki so bile dogovorjene na številnih sestankih, ki so v preteklosti potekali na MKGP v zvezi z organizacijami proizvajalcev.

Michael Pielke (EK) je v zvezi s pripombami glede sprememb meril med izvajanjem programa pojasnil, da se merila morajo spreminjati, v kolikor se na podlagi analiz ugotovi, da so le-te potrebne in da se s spremembami bolje doseže zastavljene cilje.

Marija Markeš (MOP) je predlagala, da se na eni od naslednjih sej OS predstavi analiza glede okoljskega prispevka, in sicer kakšne so te investicije in kje, ter analiza glede koeficienta razvitost občin in OMD območja.

Člani OS so soglasno sprejeli naslednje sklepe:

SKLEP št. 3: OS je sprejel mnenje, da podpira predlog sprememb meril za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020 pri čemer Organu upravljanja nalaga, da:

1. pri naložbah pri gospodarskih objektih kulturne dediščine doda ohranjanje kulturne dediščine med horizontalne cilje;
2. ponovno prouči število članov po sektorjih M09.1 pri organizacijah proizvajalcev pri podukrepu;
3. skupaj z Ministrstvom za finance preveri skladnost določil, ki se nanašajo na kolektivne naložbe, ki imajo različno knjigovodstvo, v okviru podukrepa M04.1. Spremembe meril ne smejo biti v nasprotju z davčnimi predpisi.

SKLEP št. 4: Organ upravljanja bo proučil interno stopnjo donosnosti na podlagi razpoložljivih podatkov za prihodnje.

SKLEP št. 5: Na eni od naslednjih sej OS bo predstavljena vsebinska analiza in ocena, ki se nanaša na okoljski prispevek ter na koeficient razvitost občin in OMD območja, in sicer po zaključenih vsaj 2-3 javnih razpisov.

4. Informacija o vrednotenjih

Urška Keše, vodja Oddelka za podporo programu razvoja podeželja, je na kratko predstavila pomen vrednotenja, predstavniki evalvatorja, podjetja Deloitte, pa so predstavili stanje na področju vrednotenja PRP 2014-2020. Ga. Strniša je v tej točki še povzela predlog g. Jančarja (DOPPS) glede kazalnika HNV in predstavnike evalvatorja zaprosila za informacije glede uporabe tega kazalnika.

Martino Kačičnik Jančar (ZRSVN) je zanimalo ali so pri vrednotenju PRP 2014-2020 uporabili isto metodologijo v zvezi z izračunom obsega območij z visoko naravno vrednostjo, kot pri vrednotenju PRP 2007-2013. Poudarila je, da so bili ti kazalniki s strani ARSO pripravljene z drugim namenom in povedala, da se naj uporabijo drugi kazalniki, ki jih je predlagal ZRSVN.

Anito Jakuš (ZZS) je zanimalo kako so oblikovane fokusne skupine pri ukrepih, ki se še niso začeli izvajati.

Predstavniki podjetja Deloitte so v zvezi s kazalnikom HVN pojasnili, da nadaljujejo z metodologijo, ki je bila uporabljena v PRP 2007-2013, saj to uporablja ARSO in je tudi edini uradni podatek, ki je javno dostopen v zvezi s tem kazalnikom. Bodo pa podali pripombo in priporočilo glede problemov s tem kazalnikom in metodologijo. So pa poudarili, da se v okviru vrednotenja vrednotijo tudi številni drugi okoljski in naravovarstveni kazalniki. Na pripombo ZZS glede fokusnih skupin pa so pojasnili, da so se za oblikovanje fokusnih skupin obrnili na Sektor za podeželje na MKGP, pri še neizvedenih ukrepih pa delajo subjektivno oceno, in sicer tudi na predpostavkah.

Špela Perme (MF) je izrazila pomisleke v zvezi s poročilom na podlagi predpostavk in jo je zanimalo, ali je to sprejemljivo tudi z vidika EK. Predstavniki podjetja Deloitte so pojasnili, da je tudi to eden izmed pristopov, ki je mogoč, skladno s smernicami EK.

G. Zvonko Hardi (MKGP) je glede metodologije, ki se nanaša na obseg območij z visoko naravno vrednostjo, pojasnil, da je to metodologijo leta 2006 pripravil Kmetijski inštitut Slovenije na podlagi takratnih priporočil EK. Naslednje leto pa bo EK začela pripravljati metodologijo, ki se nanaša na ta kazalnik, in bo s tem poenotila metodologijo v vseh državah članicah.

Luka Juvančič (DRSP) je opozoril glede ekonomske uspešnosti in učinkovitosti pri evalvacijskem vprašanju št. 4, da nekateri kazalniki ne bodo izvedljivi in da gre pri nekaterih za nerazumevanje pojmov.

Predstavniki evalvatorja so predlagali, da pošlje pisno pripombe, da se jih prouči in pregleda.

Člani OS so soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 6: Organ upravljanja skliče sestaneke v zvezi z metodologijo na osnovi katere je bil izračunan obseg območij z visoko naravno vrednostjo (HNV) na katerega se povabi predstavnike evalvatorjev, MKGP, MOP, ZRSVN in DOPPS.

5. Razno

Luko Juvančiča (DRSP) je zanimalo kdaj se bo začel izvajati podukrep M06.4 - Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti.

MKGP je odgovorilo, da bo ustanovljen sklad skladov in da se bo ta podukrep začel izvajati predvidoma v letu 2018.

Zapisal:
Sekretariat OS

Tanja Strniša
mag. Tanja Strniša
predsednica OS